

provésti, nelze uznati za správné, protože exekuční řád poskytuje dosti prostředků také na vynucení jednání nebo opomenutí. Že žalobce sleduje účel, domáhati se obnovení dřívějšího stavu, lze mu bez dalšího uvěřiti, ale pak volil prostředek, který by byl jen jedním krokem k dosažení vytknutého cíle, a bylo by třeba ještě jedné žaloby o plnění, kdežto cíle toho lze dosíci — možno-li ho vůbec po právu dosíci — cestou kratší, totiž hned žalobou o plnění, ať již obnovením předešlého stavu nebo náhradou škody. Tím přechází se k řešení druhé otázky, zda je tu zákonný předpoklad §u 228 c. ř. s., totiž právní zájem na bezodkladném určení neexistence právního poměru. Zákon nedopouští, by každý dle libosti mohl na soudě žádati zjištění existence nebo neexistence nějakého práva nebo právního poměru, třeba jen k vůli řešení otázek akademických. Aby bylo zamezeno zneužití určovacích žalob, musí míti žalobce právní zájem na tom, by právo nebo právní poměr (pravost či nepravost listiny) byly co nejdříve soudem na jisto postaveny. Takového právního zájmu v tomto případě žalobce neprokázal a možno ho v tomto směru odkázati na správné důvody napadeného rozsudku, které i dovolací soud sdílí. K vývodům dovolání je dodati jen toto: Dovolatel snaží se vzhledem k poznámce odvolacího soudu, že ovšem by byla určovací žaloba přípustna, kdyby na př. výše škody porušením práva vzešla prozatím ještě nemohla býti zjištěna — v dovolání dovoditi, že opravdu není mu možno výši škody zjistiti, protože prý nezákonný stav trvá, a protože prý jde také o škodu immateriální a kromě toho o zmenšené vyhlídky na příznivý postup. Nehledíc k tomu, že by — jak dovolatel praví — »nezákonný stav« trval i po rozsudku určovacím a že by tedy takový rozsudek nepřivedl žalobce blíže k možnosti zjištění výše škody, bylo věci žalobcovou, by již v první stolici přednesl skutečnosti, ze kterých by soud mohl vyvoditi závěr, že tu právní zájem jest, zejména když žalovaná nedostatek právního zájmu namítala. Žalovaný však, vyhradiv si uplatnění náhradu škody zvláštní žalobou, nijak neodůvodnil, proč tak nemůže učiniti hned. Poukaz dovolatelův na zdejší rozhodnutí č. 652 sb. n. s. není případným, protože tam otázka, zda jde o žalobu určovací, či o plnění, nepřišla na přetřes a nebyla rozhodována.

Čís. 6251.

Pensijní pojištění.

Nárok pojištěnce na vrácení premií jest nezabavitelným, třebas byl již pojištěncem uplatňován, jen když nebyl ještě poukázán.

(Rozh. ze dne 8. září 1926, R II 196/26.)

Návrhu vymáhajícího věřitele, by mu ku vydobytí peněžité pohledávky byla povolena exekuce zabavením a přikázáním náhrady příslušející dlužníku proti zemské úřadovně všeobecného pensijního ústavu v Opavě (vrácení premiové rezervy), na kterýžto peníz dlužník u zemské úřadovny všeobecného pensijního ústavu v Opavě nárok již uplatnil, soud první stolice vyhověl a exekuci povolil, rekursní soud

exekuční návrh zamítl. D ů v o d y: Právem uplatňuje poddlužnice, která dle §u 294 ex. ř. k rekursu jest legitimována, že dle §§ 19 a) a 25 (5) zákona o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve znění cís. nař. ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák. a zákona ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. exekuce na nároky pojištěnců a příslušníků jejich rodin na vrácení premií jest jen přípustná, když zabavení se děje ke krytí nároků osob, které mají zákonný nárok na poskytnutí výživy, proti osobám, dle předcházejících ustanovení k požitku oprávněným, anebo ke krytí záloh, které byly dány osobám k požitku oprávněným na jejich vlastní žádost zaměstnavatelem nebo nositelem pojištění na účet pojišťovacích nároků po jejich nápadu, avšak před jejich poukázáním. Poněvadž se tu jedná o nárok ze směnečné pohledávky, nikoliv o vydobyví pohledávek shora citovaných, jest exekuce nepřípustná a bylo proto rekursu vyhověno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekurentka vychází z názoru, že nárok pojištěnce na vrácení premií (§ 25 (5) zákona o pensijním pojištění ze dne 16. prosince 1906 ř. z. čís. 1 z roku 1907 ve znění cís. nař. z 25. června 1914, čís. 138 ř. zák. a zákona z 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n.), přestává býti nárokem, jenž po rozumu §u 25 (5) a 19 a) uvedeného zákona jest nezabavitelným, jakmile pojištěnec nárok na vrácení premií uplatňuje. S názorem tímto souhlasiti nelze. Již ze samého slova »nárok« plyne, že nárok jest tu ještě a nepřestává jím býti, ač se oprávněný o něj hlásí, nebo jej uplatňuje. Co se týče nároků z pensijního pojištění, dlužno zastávati stanovisko, že nároky pojištěnce, ať na placení požitků, nebo na vrácení premií jsou pouhými nároky, dokud nebyly poukázány a že teprve jejich poukázáním stávají se skutečnými pohledávkami, omezení ohledně postupitelnosti, zastavení a zabavitelnosti již nepodléhajícími. V tom směru poukázati jest na ustanovení §u 19 a) čís. 2 uvedeného zákona, podle něhož dobou, do které zálohy dané pojištěnci zaměstnavatelem nebo nositelem pojištění jsou vyjmuty z omezení postupitelnosti, zastavení nebo zabavení, jest doba do poukázání nároku. Z toho usuzovati nutno, že nárok pojištěncův přestává býti pouhým nárokem teprve jeho poukázáním. Stanovisko tuto zastávané odpovídá i účelu, který ustanovení o nepostupitelnosti a nezabavitelnosti čák a nároků pojištěnců sleduje. Ustanovením tímto měli totiž býti pojištěnci chráněni před tím, aby předčasně se ať sami nepřipravili nebo nebyli připraveni o nároky z pojištění a aby dobrodiní jim zákonem o pojištění poskytované nestalo se illusorním. Z exekučního návrhu neplynulo, že nárok povinného na vrácení premií byl k výplatě již poukázán, a ježto vymáhaná pohledávka nepatří k nárokům podle §u 19 a) čís. 1 a 2 zákona o pensijním pojištění z omezení ohledně postupitelnosti, zastavení nebo zabavení vyjmutým, byl právem návrh na zabavení a přikázání dlužníkovu nároku rekursním soudem pro nepřípustnost navrhované exekuce zamítnut. Rozhodnutí sb. čís. 2453, jehož se rekurentka pro svůj názor dovolává, se na tento případ nehodí.